

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2023 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny:
Przewodniczący: sędzia Tadeusz Kotuk
Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Szymańska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 marca 2023 r. w G. sprawy z powództwa M. P. przeciwko B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w G.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. pozbawia wykonalności zaopatrzonej w klauzulę wykonalności nakaz zapłaty Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie z dnia 12 marca 2002 r. (sygn. akt I Nc 40331/01) częściowo, to jest w zakresie dotychczas niewyegzekwowanych odsetek od kwoty głównej za okres poprzedzający 6 września 2018 r.;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. znosi pomiędzy stronami koszty procesu.

UZASADNIENIE

Stan faktyczny

W dniu 12 marca 2002 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (sprawa sygn. I Nc 40331/01 z powództwa (...) sp. z o.o. w W. przeciwko M. P.). Nie wiadomo kiedy orzeczenie to się uprawomocniło (akta po upływie terminu przechowywania zostały przekazane na makulaturę), przy czym z pewnością najpóźniej w dniu opatrzenia go klauzulą wykonalności (2 październik 2003 r.).

Dowód: kopia nakazu, k. 24

Komornik sądowy J. B. prowadził w kolejnych latach postępowania egzekucyjne na podstawie w/w tytułu wykonawczego, przy czym akta tych spraw uległy całkowitemu zniszczeniu w skutek pożaru jego kancelarii komorniczej. Informacje o tych postępowaniach są dostępne obecnie wyłącznie z urzędzeń ewidencyjnych. Wynika z nich, że 31 grudnia 2008 r. umorzono egzekucję wobec stwierdzenia jej bezskuteczności (sygn. Km 6246/08), w dniu 31 grudnia 2012 r. umorzono kolejną egzekucję wobec stwierdzenia jej bezskuteczności (sygn. Km 154777/12), w dniu 18 grudnia 2018 r. umorzono egzekucję **na wniosek wierzyciela** (sygn. akt Km 519928/14). Ta ostatnia egzekucja była częściowo skuteczna (wierzycielowi wypłacono łącznie 4.288,67 zł).

Dowód: informacja komornika D. K., k. 40

Następca prawny wierzyciela (pozwany w sprawie) obecnie nie prowadzi egzekucji.

Okoliczność bezsporna

Ocena dowodów

Materiał dowodowy jest z pewnością niepełny, bo część źródłowej dokumentacji już nie istnieje. Sąd ani strony nie mają na to żadnego wpływu. Natomiast ten materiał, który znalazł się w aktach sprawy pozwolił na niewątpliwe ustalenia, które z niego jednoznacznie wynikają.

Kwalifikacja prawna

Podstawą powództwa był zarzut przedawnienia roszczenia po powstaniu tytułu wykonawczego. Zarzut ten jest niezasadny jak chodzi o należność główną, gdyż wszczynane w latach 2008 oraz 2012 r. postępowania egzekucyjne przerwały bieg przedawnienia w tym zakresie (dziesięcioletni – zgodnie z art. 125 k.c. w brzmieniu pierwotnym).

Postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 519928/14 nie wywołało takiego skutku, gdyż zostało umorzone na wniosek wierzyciela (por. m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 22 lutego 2018 r., I ACa 81/17).

Inaczej sprawa się ma co do odsetek zasądzonych na przyszłość, gdyż w tym przypadku termin przedawnienia pozostaje 3-letni (art. 125 § 1 zdanie drugie k.c.). Przedawnieniu uległy więc niewyegzekwowane dotychczas odsetki za okres 3 lata wstecz od daty złożenia pozwu w niniejszej sprawie, czy za okres poprzedzający 6 września 2018 r. (jak wskazano wyżej – przerwy w biegu przedawnienia nie wywołało postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 519928/14, choć należy uściślić, że ten brak skutku w postaci przerwy biegu przedawnienia na potrzeby niniejszego procesu ogranicza się tylko do sum odsetek dotychczas niewyegzekwowanych).

Mając powyższe orzeczono jak w **punkcie I.** sentencji na mocy art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 125 § 1 zdanie drugie k.c.

W pozostałym zakresie powództwo oddalono na mocy art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 125 § 1 zdanie pierwsze k.c. – a contrario (**punkt II.** sentencji).

Koszty

Na mocy art. 100 k.p.c. zniesiono koszty stron wzajemnie (**punkt III.**), gdyż każda przegrała proces w porównywalnym zakresie. Kwestia roszczenia głównego jest przegraną powoda, zaś większość odsetek (przedawniona) – leży po stronie przegranej pozwanego. Należy też zwrócić uwagę, że profesjonalnie reprezentowany pozwany domagał się oddalenia powództwa **w całości**, mimo że nie negował przedawnienia znacznej części objętego tytułem wykonawczym roszczenia odsetkowego (por. k. 56). Takie zachowanie strony jest przejawem nadużycia uprawnień procesowych – wyrażanie maksymalistycznych stanowisk (tj. o oddaleniu powództwa w całości) w sytuacji, w której są one w dużej mierze nieuzasadnione i strona ma tego pełną świadomość. Zniesienie kosztów w rozumieniu art. 100 k.p.c. nie jest zależne od tego, czy strony poniosły rzeczywiście określone koszty i czy ich matematyczna proporcja jest zbliżona, lecz od tego, **czy w porównywalnym stopniu przegrały proces**. Przyjęcie koncepcji, że zniesienie kosztów z art. 100 k.p.c. nie może być zastosowane dlatego, że jedna ze stron korzystała z profesjonalnego pełnomocnika (bo np. jest instytucją rynku finansowego), a druga nie miała takich możliwości, bo jest uboga i została zwolniona od kosztów sądowych (por. postanowienie, k. 34) byłoby naruszeniem równości stron procesu i raziłoby oczywistą niesprawiedliwością. Upowszechnienie takiej praktyki orzeczniczej skutkowałoby sytuacją, w której strony nie posiadające zasobów umożliwiających zaangażowanie profesjonalnego pełnomocnika mogłyby rezygnować z dochodzenia roszczeń przed sądami z obawy na ryzyko obciążenia ich kosztami profesjonalnie reprezentowanej instytucji finansowej nawet w przypadku, w którym stopień wygranej stron okazałby się zbliżony. Tego rodzaju obawa ma niewątpliwie wymiar „zaporowy” i jest analogiczna do wniosków ETPCz na tle wygórowanych opłat sądowych (por. K. p-ko Polsce, nr skargi (...), §§ 60-67; P. i (...) p-ko Polsce, nr skargi (...), §§ 65-66; W. i inni p-ko Rumunii, nr skargi (...), §40). Świadomość konieczności poniesienia wygórowanych kosztów procesu (czy to sądowych, czy strony przeciwnej) nie musi dotyczyć momentu inicjowania postępowania – równoznaczny skutek może wywołać świadomość wygórowanych kosztów w wyniku rozpoznania sprawy. Reasumując, Sąd zastosował w niniejszej sprawie prokonwencyjną wykładnię art. 100 k.p.c., uwzględniając prawidłowo treść art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 r. Dla przyjętej wykładni nie ma żadnego znaczenia treść art. 108 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, albowiem od właściwego zastosowania art. 100 k.p.c. zależy, kto i w jakim zakresie pokrywa koszty przeciwnika. Przepis art. 108 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych ma jedynie sens uściślający (eksplanacyjny), a nie ściśle normatywny.